

LESZERELÉS VAGY FEGYVERKEZÉS?

IRTA: VITIZ NEMETH LAJOS

A Népszövetség, vagy jobban mondva a belsőben működő "leszerelés előkészítő bizottság" néhány évi többé-kevésbé meddő tanácskozások után végre úgy döntött, hogy es évfelruár másodikára egy "Nemzetközi leszerelés bizottság" hív össze Genfbe. A tárgyalások alapját az ugynevezett "konvenziós tervezet" fogja képezni, mely viszont a különböző államok által kérdőívekre bejelentett fegyverkezési, felszerelési adatokra támaszkodik.

Elképzelhető, hogy egyes különösen érdekelte győztes országok ezekre az amúgy is általuk sugalmazott kérdőpontokra milyen válaszokat küldtek be. Azonkívül pedig a legtöbb állam még külön kijelentette, hogy az általános leszereléshez csak fennfartással hajlandó hozzájárulni. Köteleességünknek tartjuk tehát a magyar közvéleményt már jókorán egy a leszerelési konferenciáról, mint magáról a leszerelés lényegéről tájékoztatni.

Midőn 1919 őszén Clemenceau Franciaország akkori miniszterelnöke, mint a győző államok szűkebb önépítéses kijelentette, hogy Németország és a volt központi hatalmak leszerelés képei az első lépést az általános leszereléshez, melyet a többi hatalom is követni fog — úgy az egész világ felügyelt. A nagy háború megrobbantása után Európa, sőt az egész emberiség szinte örömmel vette tudomásul a békeszó-

zatot, mint egy szebb, jobb és talán nyugodtabb jövő előjelét. A központi hatalmakkal — így Magyarországgal is — a leszerelést és a leszerelési legálisorubban és a legelőkeltebb módon végre is hajtották. Szégyenér kelt, hogy elborította arcunkat, még ma is, ha visszagondolunk azon időkre mikor ántant-tíztek felügyelet alatt mind a létszámfeletti puskát géppuskát, ágyut, aknavetőt, repülőgépet továbbá a hadianyag-gyárak gépezetét is megsemmítettünk, vagy ha neheztelenné kellett tennünk Tebát ml, a legyőzöttek, a kény

szerbkeazserződésnek minden keserű és lealzó pontját tisztességesen végre is hajtottuk. Ez mit tettek volt ellenfeleink a másik szerződéses fél? Nemcsak, hogy nem szerelték, hanem a fegyverkezést folytatták és még hozzá oly rohamos mértékben, hogy ma katonai hatalmuk és erőikfejtésük nagyobb, mint volt a világháború előtt! Ennek az állapotnak teljesen lehetetlen és igazságtalan voltát nem lehet eléggé gyakran s hangosan a nyilvánosság elé vinni. Ezt célozza a mellékelt összeállításunk is, mely a legfontosabb európai államok jelenlegi fegyverkezésének mértékét szemlélteti. Tájékoztatóul még hozzátesszük, hogy a régi magyar-osztrák monarchia melynek lakossága több mint 52 milliót tett ki, békében allg 350.000 embert tartott fegyver alatt.

	lakosság millió	Béke létszám	Hadiállomány	Nehéz ágyu	Repülő gép
Oroszország	153.000.000	570.000	6.500.000	3.000	1.700
Franciaország	41.000.000	656.000	4.500.000	2.400	2.300
Olaszország	41.600.000	338.000	3.500.000	650	1.000
Lengyelország	30.400.000	266.000	3.200.000	436	800
Rumánia	6.100.000	186.000	2.000.000	200	500
Csehszlovákia	14.700.000	148.000	1.300.000	600	600
Jugoszlávia	13.500.000	150.000	1.180.000	2.350	450
Németország	63.000.000	100.000	100.000	nincsen	nincsen
Magyarország	8.700.000	35.000	35.000	nincsen	nincsen
Ausztria	6.400.000	21.000	30.000	nincsen	nincsen
Bulgária	5.700.000	20.000	20.000	nincsen	nincsen

A fenti táblázat először is azt mutatja, hogy a világháború óta az általános fegyverkezés úgy a régi nagyhatalmaknál mint az újonnan keletkezett államoknál mily óriási arányo-

kat öltött, másodsor pedig, hogy a legyőzött és leszerelésre kényszerült államok — Magyar ország is! — hatalmasan felkészült szomszédokkal szemben teljes védtelenségre van kárhöz-

terve! Ezen három szemmel láthatólag, mint látjuk, bármilyenek a békéltetésünk is öszörlése a mi ország honvédelmünknek. Így derül ki az a tudatos, szinté furfangos tervezés, melylyel elittották a legyőzötteket attól hogy nehéz tiszérséget, katonai repülőgépet és harckocsikat (tankokat) tartassanak és rájuk kényszerítsék a szoldos hadsereget. Eltekintve attól, hogy ez a legdrágább védelem, legnagyobb hátránya azonban abban rejlik, hogy nincsen katonailag kiképzett tartalékja, mert ugyanazon emberek szolgálnak 12, esetleg 6 évig egyhuzamban. Háború esetén tehát ezt az ugynevezett "állandó hadsereget" nem hogy kibővíteni, de még a veszteségeket sem lehet pótolni!

Anglia kiutasított egy magyar író

Azzal a legutóbbi rendelkezéssel kapcsolatban, mely megtiltotta, hogy idegen állampolgárok angoloktól vegyék el a Szigetország kenyékereseti lehetőségeit, a "Daily Mail" a következőket jelenti: Abel Frigyes, egy fiatal magyar ember, ki hét nyelven beszél és aki a birkenheadi Beachcroft pedagógiai telep iskolájában mint német tanár működött másfél év óta, utasítást kapott a belügyminisztériumtól, hogy hagyja el az ország területét. Aktív résztvevő a független munkáspárt birkenheadi csoportjának munkájában. Már el is hagyta Angliát, Párisba ment felesége, egy birkenheadi nő társaságában, Abel drámaíró, aki több darabot írt és adott elő Birkenheadban és igyekezett ott városi színházat alapítani.

Hasonló irányú mozgalom indult meg a teljesen újjászervezett Törökországban is. Az angol nemzetgyűlés a napokban kezd tárgyalni azt a törvényjavaslatot, mely a külföldieket törökországi munkalehetőségeit korlátozza. A jövőben a külföldiek nem vezethetnek Törökországban orvosi, állatorvosi, gyógyszerészeti, fogtechnikusi mérnöki és építészeti munkát. A szerzett jogokat, természetesen tiszteletben fogja tartani az új törvény. Ezenkívül a külföldiek nem lehetnek nyomdászok, újságírók, pincérek, zenészek, szőfűzők gépészek pilóták és hajókormányosok. Azok a külföldiek akik ezeken a pályákon működnek, kötelesek 6 hónapon belül vagy megszerezni a török állampolgárságot, vagy ha erre még nincs jogelmük, abbahagyni munkájukat.

"MIERT NE PRÓBALJUNK MEG EGY MAGYAR EBÉDET"

Ez a címe a londoni "News Chronicle" egy cikkének. Az érdekes szakácsművészeti cikk ismerteti két magyar asszony: Fodorné és Kovácsné angol nyelven megjelent magyar szakácskönyvét, amelynek címe: "The best Hungarian dishes". Megállapítja a cikk, hogy a leg több recept egy kissé megdöbbenhetli az angol háziasszonyt, mert óriási tömegű étel kell egy egy fogáshoz. Van például egy leves, amelynek elkészítéséhez a következők kellnek: friss szalonna, füstölt kolbász, savanyú tejföl, savanyú káposzta zsír hagyma tojás, liszt, víz és só. Vannak azonban melegen ajánlható magyar receptek is. Így például a "News Chronicle" angol háztartások számára ajánlja egzotikus kísérletképpen a következő étrendet: káposzta leves, tejfeles hal, borjútokány boszorkányhab és huszárrostélyos. Mingyárt közli is a nevezett ételnek pontos receptjét. Kíváncsiak vagyunk, hogy meg tette-e a merész kísérletet valamelyik londoni háziasszony és ha igen, akkor milyen eredménnyel végződött?

Munkát a magyarnak! Ezt hangoztatják országszerte honfitársaink, akik már ráuntak a népkonyhákon osztogatott levesre, meg a zabkása-röggelire. Bár egyes vidékeken nagyobb lendülettel kezdtek meg az aránylag enyhe időjárás következtében a közmunkákat, sajnos országos viszonylatban még nem számolhatunk be a munkanélküliség csökkenéséről, miért is lapunk keletkanadai köruton levő szerkesztője nyilatkozatot kért a nagy tekintélyűnek örvendő James W. Woodsworth munkáspárti képviselőtől a "Kanadai Magyar Újság" számára. A kanadai Labor Party országos vezetője február hó 4-én az ottawai birodalmi parlament megnyitása napján fogja részletesen ismertetni olvasóink számára az általános kanadai helyzetet a munkástömegek szempontjából, amit terjedelmes cikk keretében egyik legközelebbi számunkban közlünk. (Fenti képünk egy újonnan megindult közmunka megkezdését, majd pedig a hosszú téltenség után alaposan kifáradt munkás-sereg jóévtággal elfogyasztott estebédjét mutatja be a "Southam Press" szivességéből)

MAGUKBA VESZIK A FÉNYT AZ ÚJ FELHŐKARCOLÓK

Dr. Melvin, az amerikai optometrikai akadémia elnöke egyik előadásában kijelentette, hogy a jövő felhőkarcólója kétszínű lesz, még pedig az első tíz láb magasságban halványzöld, a többi része pedig égszínkék. Az utcák burkolata is halványzöld lesz. Ezek a színek elnyelik a viláosságát, ahelyett, hogy visszavernek. Newyork legnagyobb épületét, az Empire State Building-et az előadó szerint úgy tervezték hogy egyetlen helyiségében sem lehet árnyékot vetni. A fény és árnyék közötti ellentét — mondotta — a szem legveszedelmesebb ellen sége.

ÉRZÉSTELENÍTÉS RÖVIDHULLAMU SUGARAKKAL

Szenzációs felfedezésről számolnak be a német tudományos lapok. Ardenne, német természetű, ki még csak 26 éves és hosszú idő óta folytat igen érdekes kísérleteket a katód sugarakkal és az egészen rövid hullámokkal, most orvosi téren értékesíti eddigi eredményeit. Legutóbbi előadásában beszámolt arról, hogy egészen rövid rádióhullámaival befolyásolni tudja az emberi agyvelőt s érzésteleníteni az agyvelőn keresztül a szervezet bármely részét. A fiatal tudós kijelentése szerint a jó helyen alkalmazott rövid hullámok a legelőkeltebb helyi, vagy általános érzéstelenítést tudnak elérni s sokkal árthatatlanabbak, mint az eddigi érzéstelenítők vagy altató szerek. Ardenne most bizonyos agybahajokat és elmevizsgéseket próbál rövid rádióhullámokkal gyógyítani.

NEM LESZ TÖBBÉ HIDEGET?

Londonból jelentik: Dr. Robert Innes, neves angol csillagász, az angol csillagászati szövetség kongresszusán tartott előadásában kifejtette, hogy az összes éghajlatok fokozatosan melegebbek lesznek, ami főként a civilizáció műve. A nagy szén-

dioxidtartalom állandóan melegebbé teszi a levegőt. Miután pedig az emberi civilizáció terjedése a szén és benzint fokozott használatával, tehát mindig nagyobb széndioxidtermeléssel jár, ennek következtében Innes azt hiszi, hogy a közel évtizedekben nem lesznek többé tulságosan hideg telek.

PULYKACSRIKE: AZ ÚJ BAROMFI

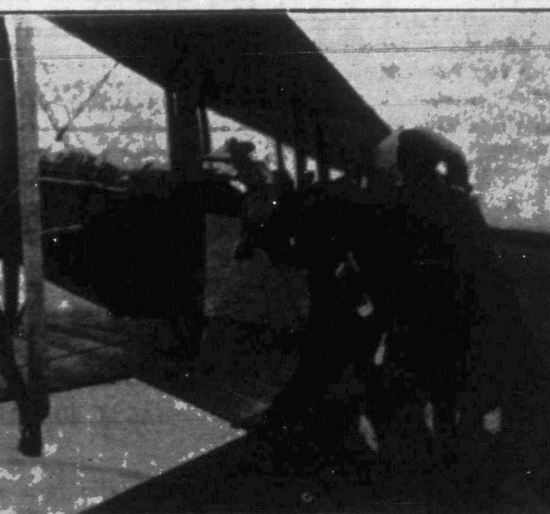
A chicagói katolikus egyetem biológiai laboratóriumában Castor Ordenez atya egy érdekes új állatfajtát tenyésztett ki. Ez az állat a pulykának és a csirkének kereszteződése. A két állat nevének (turkey s chicken) összevonásával már új nevet is kapott: "turkhen". Az új baromfi híré szerint sokkal ízesebb mint akár a pulyka, akár a csirke. A jól fejlett "turkhen" 7-9 font súlyos. Magyar nevet egyelőre még nehéz volna neki adni. A pulyka és csirke összevonásából vagy "pulyke" vagy "csirka" név jönne ki, de egyik sem nagyon megfelelő.

ZAJTALANÍTÁS

— Borzasztó ez az örökös gramofonozás a szomszédban! Tedd be az ajtót!
— Már betettem.
— Akkor told rá még a rezeszt is.

CSIPÓS MEGJEGYZÉS

— Mondá, Hedvig, hogyan tetszik nekem az új fényképem?
— Igazán szép. A valóságban is ilyennek kellene lenned.

Indul a "Kanadai Magyar Újság" repülőpostája! Képünk az egyik hősi halált halt kanadai pilótáról elnevezett "Stevenson-field" repülőtérén azt a jelenetet örökíti meg, amidőn a postaszakókat az indulásra kész repülőgéphez rakják. A "Trans-Canada Airways" repülővállalat újjászervezése óta akár Halifaxba, akár Montréalba teljes 24 óra időmegtakarítással kézbesítik a Winnipegben feladott postát.

A felső kép közepén látható négy éves kis Eddi Barry-t az ötéves Grant és a három éves Roy Henderson mentette meg a Red River vízbe való fulladásától azáltal, hogy a közelben dolgozó közörséget föltámaszták. (A "Winnipeg Tribune" felvétele)

"Csak szuronyok tartják fenn Jugoszláviát!..."

Lapunk szerkesztőségét a közelmúltban fekereste egy délvédeli hazánkfi, aki a szerbek által megszállott Bánátban lakó szüleitől a következő megdöbbenő sorokat kapta: — Az itteni helyzetről valószínűleg jól vagy tájékozottatva, a nyomor rettenetes, ugyszintén az elégedetlenség is. Katonai diktatura van, a köztársasági párt, az ifjuság, valamint a horvát szeparatisták nagyon erősek s az államot mai formájában már csak a szuronyok tartják. A legteljesebb bizonytalanságban élünk. Az egyetemeken naponta tüntetések, éles tölténnyel való katonai beavatkozások, letartóztatások, néha halottak és sebesültek. Jelenleg is be vannak zárva az egyetemek a napokban lezajlott hatalmas harcokból kifolyólag. Természetesen erről az itteni újságon semmit sem írnak, és csak kerülő utakon jön az ilyen mi az ember fülébe, mert hiszen sajtószabadság a megszállott Délmagyarországon csak a mesékben él.

KÖLCSÖNÖSSÉG

— Paj a fogad? Ha a helyedben volnék, kihuzatnám.
— Ha te volnál a helyemben én is kihuzatnám.